

1979-1999, VINT ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS

Per ÀNGEL MILLÁN i SANS

Aquest mes d'abril els ajuntaments compleixen vint anys de retrobament amb la normalitat democràtica. Amb motiu d'aquest aniversari he pensat que podria resultar interessant fer una relació de tota la gent que durant aquests anys han dedicat part del seu temps a treballar pel poble (ja siga governant o a l'oposició).

Són vint anys que multiplicats pels 13 regidors que conformen el nostre Ajuntament fan un total de 260 anys de la vida de 41 persones. Unes en períodes més llargs i altres en més curts, unes amb més encert, altres amb menys, però totes aportant el seu esforç per aconseguir el millor per al poble. Si ho han aconseguit o no, forma part de tot allò que és opinable, cosa que vol dir que n'hi haurà per a tots els gustos.

Al moment de posar en ordre tots els noms d'aquests regidors he cregut que potser resultaria massa asèptic, i que podria ser interessant acompanyar-ho d'uns comentaris. El problema està en el fet que, al ser part interessada, difícilment seria totalment objectiu. No obstant això, no he pogut defugir la temptació de dir la meua, encara que només siga per expressar la visió personal de la problemàtica que envolta el càrrec i l'opinió que em vaig formar amb les experiències viscudes en els dotze anys de regidor.

Per començar, caldria situar-nos i recor-

dar que en aquest país va haver-hi una dictadura (sembla que hi ha desmemoriats que no ho tenen massa present), i en aquells moments per formar part de l'Ajuntament era indiferent la capacitat d'un per treballar, tractar la gent o resoldre problemes. N'hi havia prou de ser "adicto al régimen", i el problema més gros que tenien era que estaven sotmesos a l'humor del governador civil de torn.

Davant d'aquesta situació és lògic que al recuperar la democràcia molta gent estigués il·lusionada per portar al consistori una altra forma de governar el poble, comptant amb el suport que dona haver estat elegit pels ciutadans.

D'entrada et xoca un poc que, fruit d'aquest procés, a partir del moment d'haver estat elegit (per ser més clars, la llista on anaves), passes a ser una autoritat, la qual has d'exercir sempre sense autoritarisme, però conscient que aquesta autoritat és fonamental, perquè ve del poble.

De vegades has de manar, i resulta que no en saps ni t'agrada (possiblement no t'agrada perquè no en saps).

Cal tindre clar que quan una persona té un problema, el que vol és que l'hi resolgues. Independentment que tingues prou elements per fer-ho o que el seu problema, de vegades, entre en col·lisió amb interessos d'altres veïns del poble.

Quan intentes de portar a bon terme qual-sevol assumpte has d'acceptar que si la cosa surt bé has de compartir la satisfacció de l'èxit assolit amb tots aquells que d'una forma o altra han contribuït a aconseguir-ho, ja que tot sol poques coses podies fer. I quan les coses no van tan bé, has d'acceptar que les crítiques seran per a tu. Crítiques que sempre són difícils de pair. N'hi ha de lleugeres, de cruels i desmesurades, però les més fortes són aquelles que creus que tenen raó, ja que són una evidència del teu fracàs.

Un dels aspectes més negatius de la qüestió és el temps que has de dedicar a l'Ajuntament, i que sovint va en detriment de la vida familiar, del treball i fins i tot t'allunya un poc de la realitat, la qual cosa fa que perdes perspectiva a l'avaluar les coses. A l'altre extrem, t'ajuda l'íntima convicció que fas el que has de fer, i el suport anònim de tantes persones que sí que valoren la teua gestió.

Al càrrec, aprens a conviure amb els companys del teu equip, perquè encara que estigues al grup que tu has triat per afinitats polítiques, està clar que tots tenim caràcters diferents, i que no sempre estàs d'acord en tot allò que es planteja. Com ells poden no compartir tot el que tu proposes. També cal acceptar que la resta de membres del consistori que no són del teu partit, són adversaris, però no enemics. Encara que de vegades ningú ho diria.

Perquè si anem al capítol dels aspectes desagradables, potser el més fort és l'actitud de l'oposició quan veu difícil arribar a manar, i promou campanyes posant en dubte l'honestat del que està manant, i intoxica l'opi-

nió pública en contra d'ell. Aquest és un camí roí, perquè si, en un primer moment, els pot ajudar a guanyar, a la llarga el poble pot pensar que, si uns no eren bons, qui els assegura que ells ho seran? Però sobretot és un camí roí perquè és indecent difamar la gent, simplement perquè ocupa un càrrec públic. Quan algú comet algun acte delictiu se l'ha de dur als tribunals, però mentrestant, caldria tindre clar que tothom és honrat mentre no es demostre el contrari, i que voler soscavar la integritat de les persones és un mal estil de fer política que, entre tots hauríem de desterrar.

Si sospesem els pros i els contres puc dir que hi ha de tot, i no seré jo qui diga, com hi ha qui ho diu, que tots haurien de passar per l'Ajuntament. Depèn de les circumstàncies, com gairebé tot en la vida. Penso que no cal presumir d'altruisme o de patriotisme exagerats, simplement les coses són com són, bastant més senzilles.

Cadascú amb les seues circumstàncies, aquestes són les 41 persones que han representat el poble en aquests 20 anys:

1) L'abril de 1979, després del llarg període de la dictadura, tornava la democràcia als ajuntaments.

La victòria fou per al PSC, que va obtindre 6 regidors. L'UCD, 4, i el PSR, 3. El fet de guanyar el PSC ha estat una constant en totes les eleccions, però en aquesta primera jo voldria remarcar que va ser l'única ocasió en què va guanyar la dreta (amb totes les reserves que cadascú vulga aplicar al concepte dreta-esquerra, a l'identificar les sigles dels partits), ja que la suma dels regidors de l'UCD i el PSR podia haver donat l'alcaldia al candidat de l'UCD.

Els regidors elegits foren:

Pel PSC:

Jaume Antich Balada. 20 anys en el càrrec (de 1979 a 1999). Fou el primer alcalde d'aquesta etapa democràtica, i ho ha estat un total de 16 anys, menys vuit mesos que va haver de deixar-ho per presentar la seua candidatura al congrés de diputats. Possiblement siga la persona que més anys ha

ocupat el càrrec en tota la història d'Ulldecona. També és l'únic que ha resultat elegit en totes les convocatòries electorals. Joan Doménech Antich: 4 anys (de 1979 a 1983). No tornà a presentar-se.

Ramon Callarisa Callarisa: 12 anys (de 1979 a 1991). Fou elegit en dues ocasions més. Felipe Delgado Zubiri: 16 anys (de 1979 a 1995). Ocupà el càrrec durant quatre mandats, i és el segon en quantitat d'anys, per darrere de Jaume Antich.

Josep Lluís Millán Masdeu: 11 anys (de 1979 a 1984 i de 1991 a 1997). Amb Jaume Antich, és l'únic que s'ha presentat a totes les eleccions, però el 87 no va ser escollit. Forma part dels que han estat regidors davall diferents sigles. Dues vegades pel PSC (1979 i 1983), i dues per ERC (1991 i 1995). També és membre de l'apartat dels que, per una raó o una altra, han presentat la dimissió abans d'acabar. Aquí té el rècord, ja que ho ha fet dues vegades.

Pio Puig Salomón: 12 anys (de 1979 a 1991). Fou el segon alcalde de la democràcia, càrrec que ocuparia el temps que Jaume Antich va haver d'abandonar-lo per anar al congrés de diputats.

Per l'UCD:

Agustí Martí Roig: 1 any (de 1979 a 1980). Podia haver estat el primer alcalde de la democràcia si hagués fructificat el possible pacte entre l'UCD i el PSR. No va ser així, i al cap d'un any presentà la dimissió. No tornà a presentar-se.

Celestino Hervás Picazo: 11 anys (de 1980 a 1983, i de 1991 a 1999). Va ser el recanvi d'Agustí Martí, i és el regidor que ha sortit elegit davall més nombre de sigles (UCD, CDS i UGI). En el seu descàrrec hem de dir que no creiem que siga responsabilitat seua que els partits pels quals es presenta acaben plegant.

Àngel Bòveda Valcárcel: 4 anys (de 1979 a 1983). No tornà a presentar-se.

Alejandro Serra Romagosa: 4 anys (de 1979 a 1983). No tornà a ser elegit.

Pel PSR:

Ramon Forcadell Prats: 8 anys (de 1979 a 1987). És un dels dos representants de la dictadura elegits en democràcia. També és dels que s'ha presentat per diferents partits (PSR i AP). I és la persona de més edat de les relacionades.

César Cornejo Echegaray: 1 any (de 1979 a

1980). Va dimitir i no tornà a presentar-se.
Alfredo Favaró Aubà: 3 anys (de 1980 a 1983). Fou qui ocupà la vacant de César Cornejo.

Juan José Sans Forcadell: 4 anys (de 1979 a 1983). No tornà a ser elegit.

2) L'any 1983 es va produir la victòria més aclaparadora del PSC. No en nombre de regidors (8, quantitat que tornaria a aconseguir l'any 1987), però sí en quantitat de vots. Sincerament, no crec que fos per la meua presència en aquesta llista.

També va aparèixer CIU, que va vindre a ocupar el lloc de la desapareguda UCD. Obtingué 4 regidors. AP es quedà amb 1. Els nous regidors foren:

Pel PSC:

Àngel Millán Sans: 12 anys (de 1983 a 1995). Vaig ser escollit en dues ocasions més.

Marisa Brusca Campos: 6 anys (de 1983 a 1987 i de 1991 a 1993). Fou la primera dona regidora d'aquesta etapa, d'un total de 5 (poc més del 12%), totes elles en llistes del PSC. També és dels regidors que han dimitit.
Ramon Raga Blanch: 8 anys (de 1983 a 1991). Tornà a ser elegit una altra vegada.

Josep Labèrnia Reverter: 3 anys (de 1984 a 1987). Va substituir el dimissionari Josep Lluís Millán. No tornà a presentar-se.

Per CIU:

Agustí Verdiell Vidal: 4 anys (de 1983 a 1987). No tornà a presentar-se. És l'únic dels 41 regidors de qui, malauradament, hem de lamentar la mort.

Agustí Àngel Labèrnia Fabregat: 4 anys (de 1983 a 1987). No tornà a presentar-se.

Juan Ramon Marco Caballé: 8 anys (de 1983 a 1987 i de 1991 a 1995). Fou triat una altra vegada.

Josep Martorell Canalda: 4 anys (de 1983 a 1987). No tornà a presentar-se.

3) Com ja he dit, el PSC tornà a treure 8 regidors a les eleccions de 1987, encara que en aquesta ocasió per un marge molt més estret. Pujà el PP fins a 3 i baixà CIU a 2. Els nous regidors foren:

Pel PSC:

Manolita Nadal Carceller: 4 anys (de 1987 a 1991). No tornà a presentar-se.

Javier Blasco Alvarado: 8 anys (de 1987 a 1995). Fou regidor durant dos mandats.

Pel PP:

Jeroni Castell Guarch: 12 anys (de 1987 a 1999). És l'altre representant de la dictadura triat en democràcia. Possiblement siga la persona que més anys ha estat a l'Ajuntament en tota la història del poble: del 64 al 79 abans, que, sumats als dotze d'ara fan un total de 27 anys.

Agustí Reverté Fabra: 4 anys (de 1987 a 1991). No tornà a presentar-se.

Francisco José Sánchez: 4 anys (de 1987 a 1991). No tornà a presentar-se.

Per CIU:

Agustí Verdiell Solà: 12 anys (de 1987 a 1999). És un cas curiós de successió gairebé podríem dir-ne dinàstica, ja que encapçalà la candidatura de CIU en el lloc del seu pare, que ho havia fet quatre anys abans. També és la relació familiar més directa que hi ha hagut. Entre els 41 trobem oncles i nebots, cunyats i cunyades, però només ells són pare i fill.

Lluc Raga Sauch: 12 anys (de 1987 a 1999). És el tercer alcalde de la democràcia, càrrec al qual accedí l'any 1995, gràcies al pacte de tota l'oposició en contra del candidat del PSC, Jaume Antich.

4) L'any 1991 el PSC es va quedar amb 6 regidors i va haver de governar en minoria.

CIU va traure'n 4, el PP va quedar-se amb 1 i es va produir l'aparició d'ERC i el CDS, cadascun amb 1 regidor. Els nous regidors foren:

Pel PSC:

Maria Cinta Valls Millán: 4 anys (de 1991 a 1995). No tornà a presentar-se.

Maribel López Ferré: 2 anys (de 1993 a 1995). Entrà en lloc de la dimitida Marisa Brusca. No tornà a presentar-se.

Per CIU:

Javier Martínez Madrigal: 7 anys (de 1991 a 1994 i de 1995 a 1999). Forma part del grup de dimissionaris, i també dels elegits en diferents llistes (CIU i PP).

Enric Tomàs Vidal: 1 any (de 1994 a 1995). Ocupà el lloc del dimitit Javier Martínez. No tornà a presentar-se.

5) El 1995 els resultats van ser gairebé els mateixos de 1991, només CIU va perdre un regidor que el PP va guanyar. En la pràctica, sí que va haver-hi un canvi gran, ja que en lloc de continuar governant el PSC en minoria ho van fer la resta de partits, que es van ajuntar amb aquest fi.

Els regidors nous i, fins al juny d'enguany els últims, van ser:

Pel PSC:

Pere Sans Arasa: 4 anys (de 1995 a 1999).

Manolo Vidal Marcoval: (de 1995 a 1999).
 Miquel Fusté: 4 anys (de 1995 a 1999).
 Carmen Ayén: 4 anys (de 1995 a 1999).
 Jordi Torrent Ollé: 4 anys (de 1995 a 1999).
 És el regidor més jove de tota la relació.
 Per CIU:
 Adrià Queralt Ferré: 4 anys (de 1995 a 1999).
 Per ERC:
 Jordi Castell: 2 anys (de 1997 a 1999). Entrà
 al càrrec en lloc del dimitit Josep Lluís Millán,
 i és la darrera incorporació a la llista.

Tots ells han estat al servei de la institució, que, en definitiva, és l'important, perquè són les persones les que prestigien l'Ajuntament, però les persones passen i la institució es queda. El que ens ha d'omplir de joia és celebrar que fa vint anys que votem els nostres representants a l'Ajuntament, i que el fet de votar és l'element més decisiu per a elevar els súbdits a la categoria de ciutadans.

Podríem discutir si n'hi ha prou amb això, i si la participació ciutadana acaba al dipositar el vot, i a esperar quatre anys, o calen

actuacions molt més actives. També podríem valorar si aquests anys de viure en llibertat han servit per fer-nos millors en la nostra formació individual, si cada cop som més solidaris, i si tenim la tolerància i el respecte com a pràctiques habituals del conviure diari.

Penso que aquests són uns temes que motivarien moltes reflexions. El que n'ha portat a escriure avui ja s'ha acabat.

Nota de l'autor:

Aquest treball no és fruit d'un acurat estudi. Bàsicament està basat en la memòria. Si hi ha algun error m'agradaria que em sapigués disculpar. Pel que fa als comentaris, no hi busqueu intencionalitat política perquè no la hi ha. Si, malgrat tot, algú se sent al·ludit o molest, vagin per davant les meues excuses.